

HUN
REN IIII tk

A koronavírus járvány társadalmi hatásai

Válogatás
a HUN-REN Társadalomtudományi Kutatóközpont
koronavírus-járvány hatásait vizsgáló
kutatási eredményeiből

2024. május 23. 10–15 óra

Humán Tudományok Háza, nagyterem
1097 Budapest, Tóth Kálmán u. 4.

2020. márciusában jelentették be, hogy Magyarországon is megjelent egy új, halálos vírus, a Covid-19. Az azóta eltelt négy év során a HUN-REN Társadalomtudományi Kutatóközpont különböző intézetei és kutatócsoportjai több, nemzetközi figyelmet keltő kutatást végeztek a témában. 2024. május 23-án ezen jelentős, a járvány hatásait jogi, szociológiai és politikatudományi szempontból is kutató vizsgálatok legfontosabb eredményeiből hangzanak el előadások két szekcióban.

Bár a koronavírus-járvány lecsengett, mára a dolgok visszatértek a régi kerékvágásba, az előadások legfontosabb üzenete mégis az, hogy a látszat gyakran eltakarja a valós társadalmi folyamatokat. A járvány társadalmi hatásai ugyanis itt maradtak velünk attól függetlenül, hogy ezzel akar-e a magyar társadalom szembesülni, vagy sem.

10.00–12.00

Rövid köszöntő, megnyitó

Előadások – I. szekció

Levezető elnök:

Albert Fruzsina, HUN-REN TK SZI

Csurgó Bernadett – Kovách Imre

A koronavírus-járvány a városokban és falvakban

Kiss Márta

A szegénységcsökkentő helyi programok szerepe a koronavírus-járvány hatásának enyhítésében
Magyarország leghátrányosabb helyzetű térségeiben

Németh Szilvia – Papp Z. Attila

Közösségi és iskolai válaszok a koronavírus-járvány kihívásaira. Két esettanulmány tanulsága

Szabó Andrea

A magyar fiatalok járvány-megélései és a járvány utóhatásai

Balogh Karolina

A családi kapcsolatokkal való elégedettség és a koronavírus-járvány

Győri Ágnes

Az egészség és a segítő network a koronavírus-járvány utolsó fázisában

Hozzászólások és vita

Ebéd

13.00–15.00

Előadások – II. szekció

Levezető elnök:

Szabó Andrea, HUN-REN TK PTI

Gárdos-Orosz Fruzsina

A magyar jogrendszer reagálóképessége
A jogrend állandósult változásai a Covid-19 után

Kopasz Marianna – Papp Zsófia

A tudományba vetett bizalom szerepe a Covid-19 elleni védőoltás felvételében

Papp Zsófia – Godfred Bonnah Nkansah

A Covid-19 vakcinák közötti választás politikai meghatározottsága
Egy magyarországi conjoint kísérlet eredményei

Ligeti Anna Sára – Orosz Beatrix – Luca Csaba – Bilics Edit – Ágoston József – Röst Gergely – Koltai Júlia

A védőoltási ajánlások el nem fogadásának társadalmi-gazdasági meghatározottságai és okai a Covid-19 világjárvány 3–5. hulláma során, Magyarországon

Stefkovics Ádám – Ligeti Anna Sára – Albert Fruzsina – Dávid Beáta – Rudas Szilvia – Koltai Júlia

You say yes, I say yes'
Oltási homofília az egyéni kapcsolathálózatokban a Covid-19 világjárvány idején

Albert Fruzsina – Brys Zoltán – Péntes Melinda

Az egészségmagatartás hasonlóságai és különbségei együtt élő párok körében, különös tekintettel a Covid-19 elleni védőoltás elutasítására

Hozzászólások és vita

A koronavírus-járvány társadalmi hatásai

Csurgó Bernadett (HUN-REN TK SZI)

Kovács Imre (HUN-REN TK SZI)

A koronavírus-járvány a városokban és falvakban

Az előadásban a járványtapasztalatok térbeli-társadalmi dimenziót állítjuk a Covid-19-járvány társadalmi következményei vizsgálatának középpontjába.

Az előadás alapját a HUN-REN TK Szociológia Intézetében 2022-ben végzett, a Covid-19-járvány következményeinek és a poszt-Covid-jelenségek feltárását célzó kvalitatív kutatás adja, amelyben négy területi szinten (falv, kisváros, nagyváros, Budapest), összesen 80 szakértői interjú alapján vizsgáltuk Covid-19-járvány tapasztalatait és következményeit.

Az interjúalanyok a települések típusától függetlenül a járvány szempontjából meghatározó szakmai területek kulcsszereplői voltak, így minden településtípusban készültek interjúk szociális rendszerekben és egészségügyben dolgozókkal, kormányzati szereplőkkel, kulturális és oktatási intézmények munkatársaival, illetve gazdasági szervezetek (szolgáltatás, mezőgazdaság, ipar) irányítóival, alkalmazottaival is. Az egységes interjúvázlatok lehetőséget biztosítottak, hogy tematikusan is összehasonlíthatóak legyenek a különböző területi szintek.

Az előadásban arra keressük a választ, hogy melyek azok a tapasztalatok, amelyek a különböző települési szintekhez köthetőek, milyen eltérések figyelhetőek meg a járvány megélésében attól függően, hogy a települési hierarchia mely szintjein helyezkednek el a társadalmi cselekvők? Milyen univerzális és milyen partikuláris járványtapasztalatokat azonosíthatunk a különböző területekben? Az elemzések alapján elmondható, hogy a koronavírus-járvány új tartalmakkal töltötte meg, és új megközelítésbe helyezte a különböző településtípusokhoz kapcsolódó képzeteket és a térbeli-társadalmi különbségek tapasztalatait.

Kiss Márta (HUN-REN TK SZI)

A szegénységcsökkentő helyi programok szerepe a koronavírus-járvány hatásának enyhítésében Magyarország leghátrányosabb helyzetű térségeiben

A Covid-19-járvány következményei különböző mértékben sújtották a társadalom egyes rétegeit. Kutatásaink során azt vizsgáltuk, hogy milyen hatást gyakorolt a járvány a szolgáltatáshiányos, periférikus térségek szegénységben élő családjainak életére, valamint, hogy a szegénységcsökkentést célzó helyi programok mennyiben tudták mérsékelni a pandémia negatív következményeit.

Az előadásban egy hat járásra kiterjedő, öt éven keresztül zajló kvalitatív kutatás eredményeire, valamint egy 31 járásban végzett, a helyi közösségi házak és gyerekesély programok vezetőitől lekérdezett kérdőív vizsgálat eredményeire támaszkodunk.

Eredményeink alapján a komplex gyerekesély programokban dolgozó szakemberek közvetítő szerepet töltek be az oktatási, egészségügyi intézmények és a hátrányos helyzetű családok között. A közösségi házak szerepe pedig elsősorban a tanulástámogatásban és az információhoz való hozzáférésben volt jelentős. A pandémia következtében a projektek szerepe felértékelődött ezekben a térségekben, ami rámutat az oktatási és egészségügyi intézmények rugalmatlan működésére, a szolgáltatásokhoz való hozzáférés hiányosságaira és az intézmények iránti alacsony bizalomszintre.

A koronavírus-járvány társadalmi hatásai

Németh Szilvia (HUN-REN TK KKI)

Papp Z. Attila (HUN-REN TK KKI)

Közösségi és iskolai válaszok a koronavírus-járvány kihívásaira Két esettanulmány tanulsága

Az előadásban két olyan iskolai esettanulmányt mutatunk be, ahol a Covid-19-járvány előtt, közben, és utána is terepmunkát végeztünk.

Az egyik esettanulmány helyszínén az volt a fő kérdésünk, hogy egy nem reziliensnek tartott intézmény hogyan tud megbirkózni a globális válság kihívásaival. Először azt tapasztaltuk, hogy a járvány belső tanulási folyamatokat indított el, főleg a pedagógusok digitális eszközhasználatára tekintetében. Ugyan nem sikerült az iskolának egységes módon, egységes eszköztárral a tanulókkal kommunikálni, de mégis újfajta kommunikációs gyakorlatok alakultak ki. A koronavírus-járvány utáni időszakban pedig kiderült, hogy a helyi társadalomban mégis felbukkant egy olyan helyi befolyással és közösség-szervező kompetenciákkal is rendelkező személy, aki kapcsolati tőkét, presztízsét is felhasználva képes az iskolai folyamatokra kihatni. Mindezt úgy értelmeztük, a nem reziliens intézmény képes volt sikeresnek tűnő helyi választ adni a globális kihívások árnyékában.

A másik esettanulmány célja az volt, hogy képet adjon arról, helyi szinten mit jelentett és milyen pedagógiai megoldásokat hívott életre az oktatásirányítás által bevezetett azonnali lezárás a világjárvány időszakában, s hogy miként rendeződött újra az első és a második hullám utáni intézményi (offline) oktatás? Az esettanulmány két év távlatából tekint vissza a távoktatásra, és arra a kérdésre keresi a választ, hogy a járványnak volt-e a mai napig érzékelhető, hosszú távú hatása a helyi iskolai gyakorlatra? Hagyott-e maradandó nyomot az iskolák helyi működésében? Az előadásban ezekre a kérdésekre az iskola feltérképezésével, a jelenlegi működési gyakorlat járvány előtti állapotával való összevetésével kíséreljük meg.

Szabó Andrea (HUN-REN TK PTI)

A magyar fiatalok járvány-megélései és a járvány utóhatásai

Az előadás azt mutatja be, hogy a magyar fiatalok, hogyan éltek meg a koronavírus-járványt, de hangsúlyosan kitér a járvány utóhatásaira is.

Az MTA által támogatott poszt-Covid kutatási projekt 2020 és 2023 közötti időszakra vonatkozóan, hibrid módszertannal vizsgálta a Covid-megéléseket (Böcskei és munkatársai, 2023). A rendelkezésre álló, egyedülállóan komplex adathalmaz alapján a fiatalok járvánnyal kapcsolatos attitűdjei három fő szakaszra bonthatók, amelyek eltérő hosszúságúak. A társadalmi részvétel elmélet által ismert erősen hullámzó véleményáramlatok jelennek meg a járvánnyal kapcsolatban is. Egy ingerekkel telített, erős érzelmeket kiváltó állapotból relatíve hamar következett be a kiábrándultság és a Covid-elidegenedés. Olyan fatalizmusba hajló mentalitás alakult ki, amely azonnal ki akarta törölni a koronavírus-járványt még az emlékezetből is. A pandémia és következményei sokkal mélyebbek azonban annál, hogy a kollektív társadalmi felejtés bekövetkezessen.

A járvány utóhatásairól megoszlik a szakmai közvélemény. Az előadás azt bizonyítja, hogy a tanulási eredményekben, a fiatalok mentális állapotában, valamint a személyes kapcsolatok jellegében érdemi, hosszú távú változások következhetnek be, amelyek akár egy aszteroida-hatáshoz is hasonlíthatók (Déri-Szabó 2022).

A koronavírus-járvány társadalmi hatásai

Balogh Karolina (HUN-REN TK SZI)

A családi kapcsolatokkal való elégedettség és a koronavírus-járvány

Az előadás a Covid-19-járvány családi kapcsolatokra gyakorolt hatásával foglalkozik. Ennek érdekében azt vesszük górcső alá, hogy a poszt-Covid-időszakban hogyan alakult a családi kapcsolatokkal való elégedettség a különböző párkapcsolati státusszal meghatározható emberek körében.

A Társadalomtudományi Kutatóközpont Mobilitás Kutatási Centrum projekt keretében készült országosan reprezentatív adatfelvételére 2021 őszén, a Covid-19-járvány negyedik magyarországi hullámában került sor (N=5000). Ekkor már mindenki számára könnyen elérhetőek voltak a vírus elleni védőoltások. Bár a fertőzések volumene egyre emelkedett, újabb korlátozások nem kerültek bevezetésre. Széleskörű elemzésre adott lehetőséget, hogy a válaszadók munkaerőpiaci aktivitásáról, anyagi helyzetéről, mentális egészségéről, társas kapcsolatairól, valamint a Covid-19-járvány egészségi állapotra, gazdasági helyzetre, családi kapcsolatokra, közösségekre gyakorolt hatásainak megítéléséről is részletes információk álltak rendelkezésre.

Az eredmények alapján arra következtethetünk, hogy míg a járvány rövid távú hatásai rontották a családok jólétét, hosszú távon már nem gyakoroltak hatást a családi kapcsolatokkal való elégedettségre.

Győri Ágnes (HUN-REN TK SZI)

Az egészség és a segítő network a koronavírus-járvány utolsó fázisában

Az előadás a társas kapcsolatokban való részvétel és a kapcsolathálón keresztül nyújtott támogatás, valamint a Covid-19-járványhelyzet észlelt következményeinek összefüggéseit vizsgálja a mentális és fizikai egészséggel.

Korábbi vizsgálatok elsősorban az egyes kapcsolati forrásokból nyújtott támogatás(ok) szerepének feltárására fókuszáltak, mi azt vizsgáltuk, hogy a különböző forrásokból kapott különböző típusú támogatások kombinációi hogyan kapcsolódnak az egészségi állapothoz.

Elemzésünkhöz a Társadalomtudományi Kutatóközpont Mobilitás Kutatási Centrum projektjének keretén belül 2021 őszén, országosan reprezentatív mintán készült kérdőíves felvétel adatait használtuk (N=5000).

Eredményeink megerősítették, hogy a nagyobb kapcsolati háló, valamint a többféle kapcsolati-forrásból kapott többféle típusú (természetbeni, anyagi) támogatások döntő szerepet játszottak a mentális és fizikai egészség alakulásában a járvány utolsó szakaszában is. Fontos eredményként rajzolódott ki az is, hogy a fizikai egészség szempontjából az érzelmileg támogató, bizalmas kapcsolati beágyazottság, míg a mentális egészség szempontjából a társadalmi beágyazottság, azaz a gyenge kötések számával mért lazább – főként információs és instrumentális támogatásokhoz való hozzáférést biztosító – kapcsolatok jelentenek nagyobb védelmet. Ez arra utal, hogy mind a gyenge, mind az erős kötések nagyobb figyelmet érdemelnek a depresszió és a krónikus betegségek enyhítésében betöltött szerepük miatt.

Elemzési eredményeink arra is rávilágítottak, hogy a személyes életben megélt pandémia miatti szorongás erősebben függött össze a depresszió szintjével, mint a társadalom különböző területein tapasztalt negatív változások.

A koronavírus-járvány társadalmi hatásai

Gárdos-Orosz Fruzsina (HUN-REN TK JTI)

A magyar jogrendszer reagálóképessége A jogrend állandósult változásai a koronavírus- járvány után

Az előadásban három központi állítás igazolásának rövid ismertetésével mutatjuk be kutatás egyes kiemelt eredményeit.

Az első állítás az, hogy a 2020 márciusában kihirdetett különleges jogrend állandósult Magyarországon, és ez tovább növelte a végrehajtó hatalom szerepét az állam- és társadalomszervezésben: a veszélyhelyzetben a kormányrendeleti formában történő jogalkotás rendkívüli mértékű lett az élet minden területén. Ez a szabályozási szemlélet alapvető változást teremt.

A második állításunk az, hogy az alkotmányos intézmények ezt az alapvető változást nem ellensúlyozzák, nem ellenőrzik hatékonyan a hatalommegosztás rendszerében. Igazolásunk a szisztematikus vizsgálat normatív és empirikus eredményeire helyezi a hangsúlyt.

Az utolsó, kiemelt állításunk jogtudományi természetű, amely szerint klasszikus jogtudományi módszerek és a társadalomtudományi megközelítések együttes alkalmazása szükséges a jog társadalomirányító szerepének mai megértéséhez, és a jog, mint civilizációs vívmány megőrzéséhez.

Kopasz Marianna (HUN-REN TK PTI)
Papp Zsófia (HUN-REN TK PTI)

A tudományba vetett bizalom szerepe a Covid elleni védőoltás felvételében

Több korábbi tanulmány is megállapította, hogy a Covid-19 elleni védőoltás elfogadása összefüggést mutat az egyének tudományba vetett bizalmával. E munkák közül azonban csak kevés támaszkodott valamilyen egészségpszichológiában kidolgozott elméleti keretre. A tervezett viselkedés elmélete (TPB), az egészséggel kapcsolatos szándékok előrejelzésére irányuló egyik legbefolyásosabb elmélet, azt állítja, hogy a viselkedési szándék három összetevő eredménye: a viselkedéssel kapcsolatos attitűdök, a szubjektív normák (azaz a társadalmi nyomás) és az észlelt viselkedési kontroll.

Az előadás alapjául szolgáló tanulmány célja, hogy a TPB-modell segítségével vizsgálja a tudományba vetett bizalom hatását a koronavírus elleni védőoltás felvételére. Tanulmányunkban a TBP-modell fő összetevőit az oltással kapcsolatos attitűdöket potenciálisan előrejelző további tényezőkkel egészítettük ki: a tudományba vetett bizalommal, a Covidról való tudással és az attól való félelemmel. Az ily módon kibővített modell tesztelését egy 2022-es magyarországi felmérésből származó 761 felnőttből álló mintán végeztük. Az elemzéshez strukturális egyenlet modellezést (SEM) alkalmaztunk, amelyben a fő endogén változó a vakcina elfogadása volt.

Eredményeink azt mutatják, hogy a TPB fő összetevői közül a Covid oltással kapcsolatos attitűd a legerősebb előrejelzője az oltás elfogadásának. A vírustól való félelem, az azzal kapcsolatos ismeretek és a tudományba vetett bizalom fontos prediktorai az oltással kapcsolatos attitűdöknek. A félelem és a tudás emellett a tudományba vetett bizalommal is összefüggést mutat. Eredményeinkből az is látszik, hogy az iskolázottabbak és a magasabb jövedelműek, valamint a nagyobb epizodikus bizalommal jellemezhető egyének jobban bíznak a tudományban

A koronavírus-járvány társadalmi hatásai

Papp Zsófia (HUN-REN TK PTI)
Godfred Bonnah Nkansah (BCE)

A Covid-19 vakcinák közötti választás politikai meghatározottsága Egy magyarországi conjoint kísérlet eredményei

A Covid-19 vakcinációs hajlandóságot vizsgáló korai kutatások legtöbbször a vakcinák hatékonyságának, biztonságosságának és elérhetőségének szerepét vizsgálták az oltakozási döntések meghozatalában.

Jelen előadásban azt vizsgáljuk, hogy a vakcina eredete és az Európai Unión belüli engedélyezési státusza milyen hatást gyakorol a vakcinák közötti választásra Magyarországon. Vizsgáljuk továbbá, hogy ezek a hatások különböznek-e a válaszadók politikai hovatartozása által alkotott csoportban.

Az oksági hatásokat egy online kérdőívbe ágyazott conjoint kísérletben vizsgáltuk 2022 szeptemberében. A válaszadók tíz attribútumból véletlenszerűen generált két hipotetikus vakcinaprofil közül választhattak. A 324 válaszadó 3888 véletlenszerűen generált vakcinaprofil értékelt.

Az eredmények azt mutatják, hogy a válaszadók a német és a magyar vakcinákat részesítik előnyben az amerikai és a kínai vakcinákkal szemben. A vakcinák engedélyezési státusza szerint az EU által engedélyezett vagy engedélyezésre váró vakcinákat preferálják az engedély nélküliekkel szemben. Mindkét hatás erősen függ a válaszadó párthovatartozásától. Míg a kormánypárti szavazók erősen preferálják a magyar fejlesztésű vakcinát a többi oltóanyaggal szemben, addig az ellenzéki választók a nyugati vakcinákat részesítik előnyben. Hasonló megosztottság figyelhető meg az engedélyezési státusz hatásában: az ellenzéki választóknak fontosabbnak tűnik a vakcinák EU-s engedélye, mint a kormánypárti választóknak. Összességében eredményeink azt mutatják, hogy a vakcinák közötti választást erősen motiválják politikai tényezők.

A koronavírus-járvány társadalmi hatásai

Ligeti Anna Sára (HUN-REN TK ENL)
Orosz Beatrix (Epidemiológiai és Surveillance Központ, Semmelweis Egyetem)
Luca Csaba (Epidemiológiai és Surveillance Központ, Semmelweis Egyetem)
Bilics Edit (Epidemiológiai és Surveillance Központ, Semmelweis Egyetem)
Ágoston József (Budapesti Corvinus Egyetem)
Röst Gergely (Szegedi Tudományegyetem Egészségbiztonság Nemzeti Laboratórium)
Koltai Júlia (HUN-REN TK ENL)

A védőoltási ajánlások el nem fogadásának társadalmi-gazdasági meghatározottságai és okai a Covid-19 világjárvány 3–5. hulláma során, Magyarországon

Magyarországon hatféle vakcina volt felkínálva a lakosság számára, az oltottak aránya az országban az uniós átlag alatt maradt. Előadásunkban egy kérdőíves kutatássorozat alapján a válaszadók attitűdjei, társadalmi-demográfiai jellemzői és az oltás fel nem vételének egyéni okai segítségével azt vizsgáljuk, hogy mik a lehetséges okai ennek a relatíve alacsony aránynak.

Az elemzés 2021. februárja és 2022. júniusa között, 17 hullámban magyarországi országos reprezentatív mintákon felvett reprezentatív felméréseken alapul, amelyek mindegyike legalább 1000 válaszadóból áll.

A járvány harmadik és ötödik hulláma között az oltással kapcsolatos attitűdök folyamatosan változtak. Ugyan a beoltottak aránya folyamatosan nőtt, az oltást teljesen elutasítók aránya szinte változatlan maradt. Binomiális logisztikus regressziós modelleket alkalmaztunk annak vizsgálatára, hogy mely társadalmi-demográfiai jellemzők mentén jellemző leginkább az oltással kapcsolatos bizonytalanság.

Eredményeink azt mutatják, hogy a fiatalabb korosztályok és az alacsonyabb társadalmi-gazdasági státuszúak nagyobb valószínűséggel voltak elutasítók a védőoltással kapcsolatban, míg a fővárosban élők a legkevésbé. Ezután 2506, nyitott kérdésre adott válasz segítségével elemeztük az oltás elutasításának okait. A válaszokat három fő kategóriába soroltuk, amelyek összesen 13 alkategóriából álltak. Az elemzés alapján az oltás elutasításának okai közül kiemelkedik a bizalom hiánya (különösen a tudománnyal szembeni bizalmatlanság) és az információs akadályokkal való szembesülés.

Stefkovics Ádám (HUN-REN TK ENL)

Ligeti Anna Sára (HUN-REN TK ENL)

Albert Fruzsina (HUN-REN TK SZI)

Dávid Beáta (HUN-REN TK SZI)

Rudas Szilvia (HUN-REN TK ENL)

Koltai Júlia (HUN-REN TK ENL)

You say yes, I say yes

Oltási homofília az egyéni kapcsolathálózatokban a Covid-19 világjárvány idején

Az oltásbizonytalanság járványok idején nagy kockázatot jelent a társadalmak számára, mivel nehezítheti a járvány kezelését és elfojtását. Korábbi kutatások azt mutatják, hogy csakúgy, mint más attitűdök vagy értékek, az oltással kapcsolatos döntések is hajlamosak a társadalmi kapcsolathálózatokon belül terjedni, ami elősegítheti az oltási szempontból homofíl társadalmi csoportok kialakulását. Az oltást elutasítók homogén kapcsolathálózati tömbökbe való csoportosulása pedig jelentősen megnehezítheti a nyájimmunitáshoz szükséges oltottsági küszöbérték elérését.

Előadásunkban a magyarországi Covid-19 világjárvány idején két keresztmetszeti felmérésben, kapcsolati naplós módszerrel vizsgáltuk az oltási homofília mértékét és összefüggését az oltásfelvétellel. Az eredmények erős klaszteresedést mutatnak mind a beoltott, mind a be nem oltott csoportok között. Az oltásfelvétel legerősebb előrejelzője az egyén kapcsolathálózatán belüli oltási arány volt. Az oltási homofília és a kapcsolathálózat szerepe az oltásfelvételen különösen hangsúlyos volt a szoros kapcsolatok hálózataiban, ideértve a családot, a rokonságot és a kérdezettek egyéb erős kötéseit.

Albert Fruzsina (HUN-REN TK SZI)

Brys Zoltán (HUN-REN TK SZI)

Pénzes Melinda (SE EKK EMK)

Az egészségmagatartás hasonlóságai és különbségei együtt élő párok körében, különös tekintettel a Covid-19 elleni védőoltás elutasítására

A koronavírus elleni védőoltás elutasítása – több más egészségmagatartáshoz hasonlóan – klasztereződést mutat a társadalomban, amely mögött strukturális hatások és a társas befolyás jelensége áll. A párkapcsolat, a társas befolyás és az egészségmagatartás szempontjából egyaránt kiemelt jelentőségű. A párkapcsolati szintű egészségmagatartásról, beleértve a vakcinációs homogenitás mértékét is, keveset tudunk, ahogy a védőoltás elutasításának párkapcsolati szintű epidemiológiájáról sem rendelkezünk adatokkal. Vizsgálatunk célkitűzése ezek feltárása volt a felnőtt magyar populáción. Az elemzett adatok egy hazai, keresztmetszeti, online felmérésből származnak, amely 2022. november 15. és 26. között zajlott. A vizsgálat megfigyelési egysége az egyén volt, az elemzési egysége a párkapcsolat.

A pár két tagjának a Covid-19 elleni védőoltással kapcsolatos magatartása, valamint szociodemográfiai változók kerültek bevonásra. A homogén magatartású párok aránya 88,5 százalék volt, amely közepes mértékben nagyobb, mint ha a felek egymástól függetlenül viselkedtek volna. A pár együttélésének időtartama, iskolai végzettsége és influenzaoltással kapcsolatos korábbi magatartásának homogenitása összefüggést mutatott a koronavírus elleni védőoltással kapcsolatos magatartás homogenitásával. Rosszabb anyagi helyzetben lévő, alacsonyabb iskolai végzettségű, illetve rövidebb ideje együtt élő párok pedig magasabb eséllyel tartoztak azon párok közé, ahol legalább egy tag elutasítja az oltást.

A koronavírus-járvány társadalmi hatásai